

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOVODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ.

РІК XXXV.

Ч. 173.

Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 28. липня, 1927.

VOL. XXXV.

No. 173.

Jersey City, N. J., Thursday, July 28, 1927.

THREE CENTS

СТРАЙК НА НЮЙОРСЬКИХ ЗЕЛІЗНИЦЯХ ВІДКЛИКАНИЙ

РОБІТНИКИ ПОСТАНОВИЛИ ВИЖДАТИ ВИСЛІДУ ЗЛУКИ ЛІПНІ.

НЮ ЙОРК, 27. липня. — Великий страйк робітників ньюйорських підземних і надземних залізниць, що мав початися щиро рано, відкликано. Мейор міста Вокер переконав обо сторони, що вони повинні покласти зі своєю боротьбою, поки не вирішиться питання сполучи систем ньюйорських залізниць в одну.

Всі відправлені робітники мають вернутися до роботи. Страйковомі, яких компанії набрали вже кілька тисяч, відосано домі.

ОРГАНІЗУЮТЬ ЕКСПЕДИЦІЮ НА ПІВДЕННИЙ БІГУН.

НА ЧОЛІ ВИПРАВИ БУДЕ СТОЯТИ ЛЕТУН БЕРД-БЕСТОН, 26. липня. — Приготовання до експедиції на південний бігун, на чолі котрої має стати відомий летун Берд, який вже летів до північного бігуна, вже поступили значно вперед. До експедиції буде належати також Артур Волден, Нюгемський погонич собак, зі своїми собаками. Виправа буде потребувати коло 50 собак та яких 5 погоничів.

ЛІНДБЕРГ ОБЗЕЧЕННЯ ПІДЧАС СВОЄГО ПОДОРОЖІ ПО АМЕРИЦІ.

ЙОГО ПОЛІСА ВІННОСТЬ 150,000 ДОЛЯРІВ.

НЮ ЙОРК, 26. липня. — Чотири великі аскураційні підприємства зааскуравали Чарлаза Ліндберга на загальну суму 150,000 доларів. Аскурація відноситься до його теперішнього літання по Америці. Обезпечення відноситься і до нього й до його машини.

КЛЕН КУЛУС РАДІО.

МАЄ РОЗСИЛАТИ ПРОПАГАНДУ З ВАШІНГТОНУ.

ВАШІНГТОН, 26. липня. — За згодою радювої комісії накладна спілка часописів Де Феловини Форум, яка досі займалася головним ширенням пропаганди Ку-Клукс-Клана, закупила на свою власність бруклінську радювою стайню "Дабл-Ті-Ар-Сі". Сподіється, що її сіє стані будуть від тепер ужити в антикомуністичній пропаганді.

ГУБЕРНАТОР ФУЛЕР ВІДВІДУЄ МІСЦЕ ВБИСТВА.

БОСТОН, 26. липня. — Губернатор Фулер відвідав нині містечко Савт Бейнріт, де Сако й Ванцетті мали доконати свого розбійничого нападу на касера одної шведської фабрики. На його припрошення зроблено всілякі поміри, які на його думку мають важке значення для вирішення питання вини засуджених.

Комітет, покликаний губернатором для видання опінії про вини засуджених, працює тепер над зложенням рапорту для губернатора. Губернатор дає містце за усіх усюди найрйшій відвідки за Саком і Ванцетті. Мій ними була петиція 10,000 бейсйських робітників з Бруксеаі.

ЛІСТАВ ЧОТИРИ РОКИ ВІЗНИЧІ ЗА ПІДРОБЛЕННЯ ЧЕКА НА 5 ДОЛЯРІВ.

НЮ ЙОРК, 26. липня. — Сейтврий суд засудив Джека Кавфмана на чотири роки тюрми в Синг-Сінг за те, що він підробив чек на 5 доларів та пробував його, "схемувати". Се був одинокий злочин, на якому його поліція переловила, хоча поліція мала еказівки, що він займався таким обманством професійно.

ПІДКИНУЛИ ДІТИ.

ЕЛТИНГВІЛ, Стетен Айленд, 26. липня. — Пані Е. Тоалпорі, пертаючи до свого авта, яке вона лишила під своєю хатою на ніч, наїшла в ньому двоє немовлят, з котрих одне може мати який рік, а друге коло 6 тижнів. Вона віддала діти до публічного шпиталю.

СВЯТКУЄ 984 УРОДИНИ ПРАЦЕЮ В УРЯДІ.

НЮ ЙОРК, 26. липня. — Джан Вурґис, провідник місцевої демократичної організації, відомий під іменем Темелі Го, обходив нині свої 984-і уродини. В день своїх уродин він працював при своїм бюро, як звичайно кожного дня в році.

Газетарі питаєи, яких правил здоровля держитись він, що має таке сильне здоровля. Воргис відповів: Ходити кожного дня на прохід, хоч троха; кури мало; пий шє менше, як курини; сніи 6 до 8 години на добу; їдз два рази в день; уникати журби; не обійшй нікого чогось такого, чого не можеш сповнити; не бери нічого на сплату ратами, але плати за все гоїткою.

НАСЛІДКИ ПРОФЕСІЙНОГО ЗАНЯТТЯ.

НЮТОН, Месечувет, 26. липня. — Джек Шаркі, що мпунішого четверга бився на кулакх з бущим тяжким чемпіоном світа Джеком Демпсі, захорів тут на кровоток кишок. Лікар каже, що се правдоподібно наслідок послідної кулачної бійки.

ЗНОВА СМЕРТЬ ЛЕТУНА.

АРМОНК, Ню Йорк, 26. липня. — На балотах коло Белфора Роя впаі авіак, яких їхали Кенет Пейтон та його механік Алфред Тредвел. Літак злетів з висоти яких 1,000 стій та оба летуни згинули на місці.

УКАМЕНУВАЛИ МИРОВОГО СУДЮ.

ЧАРЛЕТОН, В. ВА., 20. липня. — Мирового судю, Вільяма Г. Томма, числяного 35 літ життя з замешкалого в Пінч, укаменувало на смерть 5 мушкетерів, що заатакували судю по тім, як він їх упіймив, щоби перестали заанімати. Се мало місце в нещоді полонудни. Мировий судю Томм відправджував свою жінку і діти до церкви і намінув загану п'ятку, що запивався на гостинці, щоби розізлихати. По відправленню родини до церкви судя вернув до згаданих 5 мушкетерів і тоді доіляв його одні камінь. Опісля усіх 5 мушкетерів, взявши до рук великі камені, кидали ними так доволу на судю, поки його не забивли. Всіх їх арештовано і обжазовано о морт.

МАЙНО КОРОЛЯ ФЕРДИНАНДА ВІННОСТЬ 300,000,000 ЛЕВ.

Король Фердинанд полишив около 300,000,000 лев майнина. Се майно має бути поділене між його діти Карла, Ніколу і Ілеану. Кожен з них одержить між 300,000 до 400,000 доларів. Крім свого Карла одержить ще вартість в гоїтці, замісць, парат, які має одержати, що се подовить його спадок. Корольна Марія одержить палати Котрогені і Спайн, а Ілеана і принца Нікола платити в Букарешт. Крім свого парламент ухвалив те же для королеви Марії, принцеси Ілеани і принца Нікола особи апапакі, себто місячні платні на удержання, які вони перестали побирати зі смертю їх батька Фердинанда.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У ЧОРТКОВІ.

Перед судом присяжних у Чорткові відбувся верде рапорту проти Гріни Базюка, обвинуваченого о потрібне вбивство. Базюк оженився перед шести роками з дочкою багатих селян з Кривина, Марією Яценковою. Яценковою погано поводилися з зятем тому, що він був бідний і трактували його як наймита. Одного разу в суперечці Яценко хотів сокии воадирити Базюка, але той відоскопів і удар вив на Яценкову жінку. Тоді Базюк вирвав від тестя сокиру і зарубав його, а потім бив і свою жінку. Базюк признався до вини. На першій розправі присуджено його на смерть, але обороняв він зажалення неважкості і розправу відбулася вдруге. Тепер знову засуджено Базюка на смерть через пошвищені. Оборонця знову він зажалення неважкості.

ПОМІЧ ОДНОВИРШ.

У Львові на вул. Камінірський поліційний агент допав фальшивіи грошей, коли саме пущав у рух черговий фальшивий банкнот. Фальшивик мав при собі більшу скількість грошей, власного виробу. Та ту станауи йому в пригод його одновирш — Жили. Взявшись між нього й агента, зробили "збогівше" і фальшивик утік, заки на свист агента надбігли поліціяі.

ФІНЛЯНДІЯ ГРОЗІТЬ ЗРІВАННЕМ ВЗАЄМИМ З РАД. СОЮЗОМ.

Фінляндський уряд передав московському уряду ноту, в якій він найршучіше протестує проти розстрілу свогого горожанина, пол. Ельвєнгрена.

Фінляндський уряд заперечує твердження радянського уряду, несов би держану приналежність розстріляного не можна було ствердити.

Такі поступування большевйських судів противитися звичаєм усіх культурних держав світу. Такі дальше поступування можуть довести до зрівняння всіх взаєми між Фінляндею і Рад. Союзом.

ВЛОМНИКИ І ФАЛЬШІВНИКИ У ЛЬВОВІ.

Коли тільки одна дружина спеціалістів від замків і кас не рейде порги визачи, негайно з'являється на її місце нова, з немешкими апентами. Справжній "столичний" влом трапиться в кранній зі зброєю Дмитраха, в самім центрі міста, на вулиці, що не втихав і в почі. Добичка — переваги: 72 бритинги і набой. Мають чим боротися! Поліція замисль, як змістити зловлава тільки 17 фальшивих банкнот, які пущали між людей 675 шт. 2-золотівку у погитак: жовтєвіям, радєхєвіям, сокаєхєвіям і адрогитєвіям. Одні з них записали при кінці тиражу брідський громадський 252 фальшиві 2-золотівки.

ВКРАЛИ КОРОНУ З ОБРАЗУ.

В місті Тарнобжегу вкрали якийсь невідомо справник, що дісталися через візок до костелу Домініканів, корону з чудотворного образу, висиджувану самовітими. Перед війною оцінювали вартість тої корони на 40,000 корон в золоті. Вступіле слодиво безушешне.

КИТАЙЦІ І ТХ МЕРЦІ.

У китайських святах у честь мерців нема нічого з нашої меланхолії. Китайці радо ідуть на кладовище, щоби відвідати покійників, як добрих приятелів. Китайська релігія не знає ні Бога, ні другого світа, лише людей, які сталися богами, а то є предки, яких Китайці дуже шанують і поступують з ними, наче усе ще живи і працюючи з ними, вже готові помогти своїм потомкам, але лише тоді, коли про них старатися, щоби тім було легше в гробі. Тому Китайці не несуть на гроби своїх покійників цвітів, лише харчі і то найліпші, які мають. На гробі опраудуються, що не мали нічого ліпшого і простот, що при не вдоволенні тим, що принесли. Багато катерів прихилили підчас непогоди на на гробі свої діттини і кажуть їм, щоби не боялися, бо немають знову засвітити сонце. Багато раз говорюють з своїми покійниками, розказують їм найвишні події. Це їм знову обіцяють життя і знову весело балакають, сміються і курить. Курять багато, бо в Китаю нема нічого на тютюн; кожний може його садити.

ДЕМОРАЛІЗАЦІЯ ПО УРЯДАХ НА УКРАЇНІ І БОРЬБА З НЕЮ.

В Житомирі начальник стації вкрай три тисячі карбованців і вітк. Тут же арештовано 10 урядовців міліції, які наїшли собі ось яке джерело доходу: арештували багатих громадян, мучили їх, а опісля за відповідним викупом випускали на волю. В Харкові арештовано управителя кооперативи, який побирав лихварські ціни за товари, а опісля ще й обікрав касу. В Мшурові (Гуманщина) селяне його предсідника місцевої ради — комуніста Хоменка, який здирав і пересаджував людей.

БОЛЬШЕВІКИ ЗАСУДИЛИ КОВЕРДУ НА КАРУ СМЕРТІ.

В Мінську в салі місцевого комсомолу (комун. союз молоді) відбувся суд над військовим пос. Войкова. В ролі обжазовуючого виступав бущий посол польського союзу, Коханович. Суд присудив Коверду на кару смерті через розстріл.

ВАРТИСТЬ ОБРАЗУ.

У голяндський місті Бреда вималовав малйр Йогн Теунс кілька літ тому, на старім полотні голову старого рабана, взявши собі за вірний зразок образ Рембрандта. Тому, що коніи була, на його думку, дуже вірна, він у своїй скромності підписав під нею Рембрандта. І продав її за 10 голяндєвів антиквареві. Цей найшов купців, які жертвували йому 50,000 голяндєвів. Теунс пізнав свою руку; він заивив антиквареві, що образ — його кисти. Але антиквар йому не повірив. А за ним не повірила йому і рєшта громадянства. Бо ірєсєніи більшє честь для міста Бреда мати правдивого Рембрандта як копію. Не знаємо, чи знавєи мєстєства в нєї розочувати під аматорів Рембрандта, але маємо, що одні доказ більшє, що часто вартість образу залежить не від того, як він нахалюваний, а від того, хто його підписав.

ТРУПИ.

У Креховичах біля Жовкви арештували селянина Мартіна Вольфа, якого підозрювають, що вінчї застрілив свою 24 літню жінку, в три тижні після шлюбю. — У Львові на Богданівській застрілилася 26-літня Марія Герніквіна з туї за своїм намеренням у ровокнин його смерті. — Дамка легкої поведінки К., скошила з поверку. — Вбивства на селі і самовбивства у місті — одні з найбудешніших явищ нашого сучасного життя.

ДЗВІН З АМЕРИКИ.

В теперішній столиці Литви, Ковні, записали на всьїх катедрі "Дзвін Свободи", який приладив в латі американськї Литовці. На цьому дзвоні є такий напис в литовській мові: "Дзвон від віку до віку синів Литви, що тільки той засуджує на волю, хто її боронить!" Цей дзвон ззвонить тільки раз в рік підчас національного свята.

БРАТІЯНО ГРОЗІТЬ КАРЛОВІ

КАЖЕ, ЩО МОЖЕ НЕ ДІСТАТИ СПАДКУ ПО БАТЬКОВИ.

ПАРИЖ, 26. липня. — Прем'єр Братіяно, як подають, має вислати повідомлення до бущого принца Карла, у яким дає до півнава Карлові, що він повинен погодитися з існуючим станом річий, а принаймніше пошлитися на всега на вигнання.

У своїм листі згадує прем'єр Братіяно про деякі неможливості щоби до винищення сєйчас постанов у тестаменті покійного короля Фердинанда, до спадкоємців якого належить також і принц Кароль. Позаяк у тестаменті Фердинанда є клявзулі, що відноситься до бущоїи молодого короля Мигяа, а сєй послідний пошлитися через 13 літ малолітнім, тому вигнання тих постанов, як рівнок і подлення спадку, мусить бути відложено аж до повнолітності Мигяа.

Дальше пише Братіяно Карлові, що платня у висоті 30,000 франків, яку після розпорядку короля Фердинанда одержував досі Карло, може бути і дальше виллачувано, а навіть її можна буде підвищити до 50,000 франків. Однак, колиб принц розпочав якусь протизаконну політичну акцію у Румунії, се може дати причину до застопорення виплати його платні, а сєй маже унеможливити послудну волю короля Фердинанда і сконфіскувати частку, призначену для Карла.

БРАТІЯНО ГОВОРІТЬ З МОРГАНТИЧНОЮ ЖЕНОЮ КАРЛА.

Депеші з Букарешту подають, що паню Зізі Ламбрині, моргантинку жінку Карла, зазівано нещадно до Букарешту, де конферуват з нею прем'єр Братіяно. Вона повертає до Парижа з наміром, як говорять, статися приневолинти Карла признати законність їх сина, Мірка.

НОВИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ПАЛЕСТИНІ.

ЕРУСАЛІМ, 25. липня. — Вчєра даве чуті новий слабий землетрус в Ерусалимі, Ерихоні і Вифлєємі, який однак не спричинив ніякої шкоди.

ЕКСПЛУАЦІЯ ШРАПНІЛЮ УБІЛА 4 ОСОБИ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 25. липня. — Один робітник з села Ціхе, найшшш шрапнелю "гильзу" по підбугних маневрах артилерії, приніс її домі. "Гильза" експлуодувала і убила на місці 4 осіб, а 5 осіб зівставо тяжко покалічених.

БОРОДІН ВЕРНУВ ДО ГАНКОВА.

Михайло Бородин, Росіянин, що був дорадником націоналістичного правительства в Ганкові, а який перед кількома днями вийшов з Ганкова, правдоподібно до Росії, вернув назад до свого міста. Однак Елген Ген, міністер заграничних справ правительства в Ганкові, заивив, що Бородин небаром вийде "на все".

Жінка покійного Доктора Сун-Ят-Сєна заявила, що усувається від всякої співучасті в діяльності Куомін-танга аж до часу, коли на його чолі стануть мушдрі дорадники. Вона находитися тепер в Шангаю, куди вийшла по виданню виспє наведеної жінки. Тут відмовляється вона бачитися з репортерами часописів і носитися з гадюкою вихити до Злучених Держав.

ПОЛЯКИ АРЕШТУВАЛИ 30 КОМУНІСТІВ.

ВАРШАВА, 25. липня. — Відкриття комуністичної пропаганди серед рєгіменту, стаціонанованого у Варшаві, спричило острі зарядження проти комуністів. Поліція, наїхала сєгодня головну квартиру української революційної організації, що нахалилася у помещанню бущого білорусського посла М. Тарасєвича.

Між 30-ма арештованими нахалилося кількох визначних комуністів, включанои у них також і австрійського делегата. В згаданім виспє помещанню Тарасєвича наїдено малу друкарню та сконфісковано тисячу лєточок, які мали бути розклені між жовієрів у Східній Галичині.

ПРЕЗДЕНТ ПОЛЬЩІ НЕ ПОМИЛУВАВ УБИЙНИКА

ПЕТРА ВОЙКОВА.

ЗАСУД ВОЕННОГО СУДУ ПОЛИШИТЬСЯ НЕЗМІНЕНИМ.

ВАРШАВА, 25. липня. — Президент Польщі Мосцікський відмовився помилувати Бориса Коверду, убийцюа совітського посла, Петра Войкова і зміниці засуд наглого суду у Варшаві, який засудив Коверду на досмертну в'язницю. Суд пропонував президентов зміниці засуд досмертної в'язниці на 15 літ тюрми. Як причину відмови помилування подають обставину, що помилування могло викликати напруження дипломатичних зносин між Совітською Росією а Польщею.

Російські емігранти-монархисти у Польщі уважають Коверду своїм героєм і многи з них кожного дня старяться його побачити. Коверда одержує від монархистів цілі стоси листів та численні подарунки.

БУВША ЦАРИЦЯ МАРІЯ ФЕДОРОВНА НЕБЕЗПЕЧНО ХОРА. КОПЕНГАГА, Данія, 26. липня. — Російська царина елова Марія Федоровна, мати царя Нікола ІІ, а елова по царі Олександрі ІІ-м, буща данська принцеса, Дагмар, захворіла небезпечно на инфренцу у своїй літній резиденції недалеко Клямпенборг. Буща царина має саме тепер 80 літ.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

